A°. 1848.

ARNHEMSCHE COURANT.

N°. [illegible]

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.)

ZATURDAG 5 FEBRUARIJ.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot [illegible] regels, ƒ1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

De beweging in Italië.

In verscheidene landen zoekt de mede-regering des volks zich baan te breken en aan de landsvaderlijkheid een eind te maken. In [illegible], Denemarken, Duitschland ziet wij den wensch naar eenen vertegenwoordigenden regeringsvorm dagelijks toenemen en zich op enkele plaatsen krachtig genoeg vertoonen, dat men [illegible] meent te moeten doen.

Vooral echter is het Italië, waar op dit oogenblik bijna in elk zijner staten den strijd tusschen het nieuwe en het oude gestreden wordt.

De Paus heeft het voorbeeld gegeven door de afschaffing van vele misbruiken in het beheer van den Kerkelijken Staat. Hij gaat thans langzamer voorwaarts dan de bevolking zijner staten misschien niet zonder reden wenscht; maar hij heeft echter aan het nemen van het initiatief te danken, dat hij tot hiertoe er in geslaagd is ook de meer driftigen in althans betrekkelijke rust te houden. Toscane heeft zijn voorbeeld gevolgd en Sardinië heeft een stap op den weg gedaan, op welken het, wanneer het voortgaat, ruimten en kracht vinden kan.

Vooral echter is het in het koningrijk der Beide Siciliën, dat men ondervonden heeft, dat men niet voortdurend mannen met de leidbanden van het kind bedwingen kan. Na vruchtelooze pogingen bij zijnen Koning te hebben aangewend, dat hij niet langer als absoluut monarch regeren, maar aan zijn volk in het besturen der algemeene zaak deel geven zou, heeft Sicilië zich zelven regt verschaft en, zoo het schijnt, de constitutie van 1812 afgekondigd. Met geweld van wapenen heeft men de burgerij trachten te dwingen, maar men heeft schipbreuk geleden op den ernstigen wil des volks: de gewapende magt, hoe goed ook afgerigt, heeft vruchteloos getracht Palermo te dwingen. Op het eigen oogenblik, dat zijne soldaten Palermo te vuur en te zwaard poogden te winnen, meende de Koning concessiën te moeten doen, concessiën, welke moeijelijk aan de Sicilianen zullen kunnen voldoen, daar zij aan hetgeen zij wenschen en regt hebben te vorderen zeer weinig beantwoorden. De Sicilianen hebben dubbel regt te eischen, dat men hunne beden inwillige. Zij hebben het niet alleen, dewijl een volk altijd het regt heeft te vorderen op de voor hetzelve beste wijs geregeerd te worden, maar zij hebben het, dewijl de constitutie, nu door hen geëischt, eenmaal door hunnen Koning, in tijden, toen hij hunne hulp zeer noodig had, ingevoerd en plegtig bezworen is, doch hun later geheel wederregtelijk, toen men hen meende te kunnen missen, ontnomen is.

Wat de uitkomst van dezen strijd wezen zal, is onzeker. Maar al slaagde men er in, met geweld van wapenen wederom over de ontstane beweging te zegevieren; wij twijfelen er zeer aan of die overwinning op langen duur zal kunnen rekenen. Men rekent op de Oostenrijksche bajonetten, maar deze beginnen werk genoeg te krijgen in de verschillende staten, welke den Keizer van Oostenrijk als hun opperheer erkennen. Waar de burgerij eens algemeen door éénen geest gedreven wordt, daar zijn bajonetten van weinig hulp. In 1825 en in 1830 heeft men op die wijze de politieke regeneratie van Italië kunnen beletten, dewijl de volksgeest zich te vroeg ontwikkelde, maar het [illegible] welligt medegewerkt [illegible] te maken voor den hoogeren vorm van staatsregeling dan dien, waaronder het tot hiertoe leefde.

De vrees voor de verandering heeft dikwijls eene ongelukkige uitwerking gehad op de regeringen. Zij heeft deze maar al te dikwijls tot maatregelen doen besluiten, geheel tegenovergesteld aan die, welke de billijke wensch eener meer ontwikkelde natie zijn. In plaats van de kracht te gevoelen, welke zij ondervinden zouden, wanneer zij zich aan het hoofd der beweging stelden en deze poogden te leiden, werpen zij dammen en dijken op, welke voor den eersten aandrang bezwijken en hen zelven in gevaar brengen door den stroom weggevoerd te worden. Het is echter onmogelijk de volken tot stilstand te dwingen en de tijd nadert, dat men op meer dan eene plaats in Europa de moedigheid des volks zal moeten erkennen.

Buitenlandsche berigten.

ITALIË.

Het Parijsche *Journal des Débats*, de gisteren door ons vermelde besluiten des Konings van Napels mededeelende, doet die voorafgaan door het volgende artikel:

»Ten laatste gehoor gevende aan de stem van zijn volk en toegevende aan de beweging die hij zag plaats hebben, heeft de Koning der Beide Siciliën ruime concessiën gedaan. Een buitengewoon koerier, die in den nacht van den 19den op den 20sten januarij ten één ure Napels verlaten heeft, bragt heden te Parijs verscheiden besluiten aan, waarbij Koning *Ferdinand* aan zijn volk de invoering van nagenoeg gelijke hervormingen inwilligde, als die, welke onlangs te Rome, te Florence en te Turin plaats hadden. Wij moeten ons verheugen over eene gebeurtenis, die wij reeds maanden lang wenschelijk achtten, en die, naar wij hopen, krachtdadig zal medewerken tot herstel der rust in zuidelijk Italië.

»De inhoud van verscheidene brieven uit Napels, heden alhier ontvangen en van den 19den januarij gedagteekend, komt op het volgende neder:

»Deze brieven bevestigen in de eerste plaats de tijding, dat Palermo gedurende acht en veertig uren zonder eenig gevolg gebombardeerd is geworden, en wel, naar men schrijft, uit het fort Castellamare. Dat bombardement heeft veel schade aangerigt en er zou een klooster verbrand zijn. In plaats van het volk tot overgave te brengen, heeft deze strenge maatregel hetzelve slechts meer en meer verbitterd; een maatregel, die niet door het dreigende van het gevaar geregtvaardigd werd. Het gedrag van den heer *Bresson*, consul van Frankrijk te Palermo, en van zijn kanselier, den heer [illegible], gedurende deze noodlottige dagen, is hoogst lofwaardig. Na, gezamenlijk met de andere consuls, van den bevelhebber de schorsing van het bombardement gedurende vier en twintig uren erlangd te hebben, heeft onze consul al de Franschen, die zich in de stad bevonden, aan boord van een Amerikaansch schip doen brengen, en hen alzoo aan de hun dreigende gevaren onttrokken.

»Hoewel alle gemeenschap met Sicilië door de Napelsche politie verhinderd werd, had echter de tijding van den opstand en van het bombardement van Palermo zich spoedig in de hoofdstad verspreid. Men kan zich voorstellen in welke spanning de bevolking van Napels zich dien ten gevolge bevond. Aller gemoederen waren verontrust, maar toch heeft men geenerlei ongeregeldheden te betreuren gehad. Anders was dit in de provinciën. In de Abruzzen heeft men in sommige gemeenten de levering van het contingent voor het leger geweigerd. Een ernstige opstand is te Vallo, in de provincie Salerno, uitgebarsten. Aldaar zijn de gendarmen verdreven, en de telegraaph, alsmede de schouw over de rivier vernield. Men heeft een regement infanterie derwaarts moeten zenden.

»Het verslag, dat de graaf *van Aquila*, bij zijne terugkomst van Napels, omtrent de staat van zaken in Sicilië gedaan heeft, heeft op de regering een diepen indruk gemaakt. Het vaste vertrouwen op de werking van gestrenge maatregelen heeft plaats gemaakt voor eene meer met de waarheid overeenkomstige waardering van het gevaar, waaraan men zich door volharding zou blootstellen. De Koning heeft terstond den staatsraad bijeengeroepen; alle prinsen hebben de zitting van dien raad bijgewoond, welke den 18den gehouden werd en van des middags ten negen ure tot des avonds ten zeven ure duurde. Na den afloop der beraadslaging is een bijvoegsel tot het officiële dagblad in het licht verschenen, waarin vier koninklijke besluiten, die concessiën bevatteden, openbaar gemaakt worden. [De strekking

dezer besluiten is reeds in ons nommer van woensdag vermeld.]

»Altijd hebben wij getracht de Napelsche regering de noodzakelijkheid van wettige en van vooruitgang getuigende hervormingen te doen gevoelen. Wij juichen alzoo de gedane concessiën opregtelijk toe en wij betreuren het slechts dat zij niet eerder gedaan zijn. Drie maanden geleden zouden deze besluiten een allergunstigsten invloed gehad hebben; na een opstand die nog niet onderdrukt is, zullen deze concessiën misschien niet voldoen aan de partijen, die sterker geworden zijn en hare eischen hooger opvoeren. Men schrijft ons, dat zij te Napels met zekere onverschilligheid ontvangen zijn. Een stoomschip brengt naar Palermo het besluit over waarbij aan Sicilië een koninklijk prins tot stedehouder en een op zich zelf staand bestuur gegeven wordt. Wij weten niet, of de Sicilianen zich, na het bombardement van Palermo, te vreden zullen stellen met hetgeen zij nog kort geleden naauwelijks zouden hebben durven hopen.

»Den 19^{den} zijn de beraadslagingen op het paleis hervat en des avonds is er een nieuw bijvoegsel tot het officiële dagblad verschenen. Hetzelve bevat de aankondiging van eene amnestie en van eene nieuwe wet op de drukpers en de censuur. Men heeft nog geen besluit genomen betrekkelijk het instellen eener burgerwacht. Men zegt, dat eerst dan, wanneer de opstand te Palermo een einde genomen zal hebben, eene onbeperkte amnestie uitgevaardigd zal worden. Alle berigten stemmen daarin overeen, dat de gezanten van Frankrijk, Engeland, Spanje en Sardinië, alsmede de pauselijke nuntius, alles in het werk gesteld hebben om de Napelsche regering tot het doen van consessiën over te halen."

De inleiding van het eerste der eergisteren vermelde besluiten, waarbij de werkzaamheid der beide in 1824 ingestelde staatsraden geregeld en uitgebreid worden, luidt als volgt:

»*Ferdinand II* enz. Na bij ons koninklijk besluit van den 13^{den} augustus 1847 in het welzijn van onze zeer beminde onderdanen voorzien te hebben, door de afschaffing van de belasting op het gemaal, door vermindering van die op het zout in Napels en door andere ontlastingen in Sicilië, stelden wij ons voor nuttige verbeteringen te brengen in het hooge staatsbestuur;

»Overwegende, dat onze wetten, de burgerlijke instellingen en de waarborgen die onze doorluchtige voorgangers verleend hadden, de kiem van volkomen nationalen voorspoed bevatten;

»Dat niettemin deze zelfde burgerlijke instellingen vatbaar zijn voor verbeteringen, even als elk ander menschelijk werk.

»Hebben op deze gronden en uit eigen vrijen wil bevolen," enz.

De op den 19^{den} in het regeringsblad verschenen bekendmaking betrekkelijk eene amnestie is van den volgenden inhoud:

»Z. M. de Koning, steeds gehoor gevende aan de inspraak van zijn koninklijk hart, heeft goedgevonden te bevelen, dat de ministers van gratie en justitie en van politie hem ten spoedigste de namen dergenen, die om politieke redenen veroordeeld zijn en zich in hechtenis bevinden, moeten voorleggen, met oogmerk om hun genade te verleenen.

»Zijne Majesteit heeft tevens bevolen, dat men de meest geschikte maatregelen zal nemen om de openbare rust te handhaven."

Op het eerste berigt van den opstand in Palermo heeft de Fransche regering het bevel naar Toulon gezonden om een der aldaar gereed liggende oorlogsschepen naar Palermo te doen vertrekken. Berigten uit Rome melden, dat ook de Fransche gezant aldaar, na de tijding van het gebeurde te Palermo te hebben ontvangen, de te zijner beschikking gestelde stoomboot *le Tonnerre* onverwijld van Civita Vecchia derwaarts gezonden heeft.

— De laatste tijdingen uit Palermo dagteekenen van den 21sten januarij, en uit Napels van den 24sten. Uitvoerige berigten omtrent den toestand van Sicilië, gepaard met vele officiële bescheiden worden door het *Journal des Débats* medegedeeld. Die berigten zijn van het veel gewigt.

Vooreerst blijkt daaruit ten stelligste, dat de opstandelingen van Palermo de aangebodene concessiën, op bevelhebbers toon, hebben van de hand gewezen. Wat eene maand geleden met geestdrift, als een ongehoopt geluk zou zijn ontvangen, wordt thans, nu het *te laat is*, met minachting verworpen. Ziehier overigens in welke woorden is vervat

De weigering der Sicilianen:

Palermo, 25 *januari.*

»Zijne Excellentie de stadhouder des Konings heeft aan Zijne Excellentie den gouverneur, bij eenen brief, van heden gedagteekend, eenige onvruchtbare voorstellen medegedeeld, welke niet beantwoorden aan de wenschen van het volk, en geenen anderen waarborg hebben dan de absolute wil van den souverein. Sicilië weet, door droevige ondervinding van vele jaren van smart en wanhoop, wat waarborg de wil van een vorst oplevert als het volk zelf niet de bewaker, de wreker en de depositaris zijner regten is. Gevolgelijk heeft de gouverneur het volgende antwoord gegeven, uit naam van het generale comité en van het volk:

»Excellentie.

»Ik heb aan het comité-generaal den brief medegedeeld, welken uwe Excellentie mij heden toezond, en ik ben gelast te antwoorden, dat de voorstellen, welke in den brief aan Uwe Excellentie vermeld zijn, geen volk kunnen treffen, dat sedert negen dagen, ten prooi aan de ijselijkheden van een bombardement, van mitraille en brandstichting, roemrijk zijne regten handhaafd op nationale instellingen, welke alleen in staat zijn een duurzaam geluk aan het eiland te verzekeren.

»Het comité kan, als getrouwe tolk van het vaste besluit des volks, slechts blijven volharden bij hetgeen reeds door mijne tusschenkomst aan Uwe Excellentie kenbaar gemaakt, te weten, dat de wapenen niet zullen worden nedergelegd, en de vijandelijkheden niet zullen geschorst worden, dan wanneer geheel Sicilië te Palermo in een parlement vertegenwoordigd, de constitutie, welke ons land sedert vele eeuwen bezeten heeft, en welke, in 1812 onder den invloed van Engeland hervormd, bij koninklijk decreet van 11 december 1816 werd bevestigd, — naar de behoeften van onzen tijd zal hebben gewijzigd.

Ik ben enz.

Was geteekend. Markies *Spedalotto.*

Onder stond:

Dit stuk worde in de stad Palermo en in al de gemeenten van Sicilië afgekondigd."

Alle brieven stemmen overeen om de geestdrift en eensgezindheid te prijzen, welke de bewoners van Palermo bezielen. Alle eigendommen worden geëerbiedigd. Alle klassen der maatschappij zijn doordrongen van dezelfde gevoelens, adel, burgers, priesters, handwerklieden, visschers en matrozen, — elk heeft gevochten onder de kreeten: leve de onafhankelijkheid van Sicilië, leve de heilige *Rosalia!* De openbare weldadigheid werd luisterrijk geoefend. In den nacht van 17 op 18 januari stichtte eene bom brand in de bank-van-leening, welke geheel vernield werd. Onmiddellijk werd eene inschrijving geopend, die in weinig oogenblikken *f* 12,000 gulden opbragt.

De bedreiging van een algemeen bombardement, veel vreesselijker dan tot dusver heeft plaats gehad, bleef der bevolking steeds boven het hoofd hangen. Den 19^{den} hebben, op voorstel van den consul van Frankrijk, de gezamenlijke consulaire agenten zich vereenigd, en den heer *Bresson* gemagtigd een collectief protest tegen deze bedreiging op te stellen. Dit stuk was spoedig in de stad bekend, en had eene voortreffelijke uitwerking. Het is van dezen inhoud:

»De gezamenlijke consuls, welke zich den 15^{den} bij Uwe Excellentie den luitenant-generaal vervoegden, om ten gunste der vreemdelingen eene schorsing van het bombardement te vragen, welke zij gelukkig genoeg waren voor vierentwintig uren te verkrijgen, meenen thans een nog heiliger pligt te moeten vervullen; getroffen als zij zijn door de eenstemmigheid der geestdrift en gevoelens van de bevolking van Palermo.

»De ondergeteekenden zijn van oordeel, dat, om onberekenbare rampen te voorkomen en eene dier groote catastrofes te beletten, die eene vlek in de geschiedenis eener eeuw opleveren, de ijselijkheden van een bombardement in *alle gevallen* gespaard behooren te worden aan eene bevolking van 200,000 zielen, aan de oude en schoone stad Palermo.

»Indien echter, wat God verhoede, de bevelhebber van de koninklijke krijgsmagt tot die *barbaarsche* (*Sauvage*) en betreurenswaardig uiterste moest komen, protesteren de ondergeteekenden bij voorbaat en met alle kracht, uit naam hunner regering, tegen eene daad, welke voor altijd de verfoeijing der beschaafde wereld zal opwekken.

»Zij protesteren reeds met alle energie, en *onder alle réserves*, tegen dat gansch verzuim der vormen, van waarschuwing, van uitstel, hetwelk ten hunnen opzigte heeft plaats gehad, voor zij, met gevaar van hun leven konden doordringen tot de hoogste autoriteit om het begonnen bombardement te doen schorsen, waarvan vele vreemdelingen de slagtoffers zijn geworden, zoo in hunne personen, als in hunne bezittingen."

Gegeven te Palermo den 19^{den} januari 1848.

Geteekend door de consuls van Frankrijk, Pruissen, Engeland, Vereenigde Staten van Amerika, Hanover, Zwitserland, Sardinië, Brazilië en Rusland.

(Waar was de Nederlandsche consul van Palermo?)

DENEMARKEN.

Volgens berigten uit Kopenhagen van 25 dezer had de Koning den vorigen dag een rescript aan de Deensche en Sleeswijk-Holsteinsche kanselarij doen toekomen, waarbij bevolen wordt alle aanhangige regtsvervolgingen wegens politieke en drukpers-delicten te staken.

Volgens dienzelfde berigten was het stedelijk bestuur van Kopenhagen den vorigen dag bij den Koning ten gehoore toegelaten geworden. De voorzitter *Lange* had bij die gelegenheid eene aanspraak gehouden, waarin hij den smartelijken indruk schetste, welken het pas geleden verlies had te weeg gebragt, en de groote verdiensten en onvermoeide werkzaamheid des overleden Konings herdacht, alsmede de moeijelijkheden en bezwaren waarmede hij, vooral ten gevolge der beklagenswaardige spanning tusschen de inwoners van de verschillende gedeelten des lands, in de laatste jaren zijner regering te worstelen had gehad. De spreker wees voorts op de gewigtige taak, die den nieuwen vorst wachtte, en drukte het vertrouwen der bevolking van Kopenhagen op zijne reeds gedane beloften in dezer voege uit:

»De inwoners der hoofdstad, die met al die trouw en liefde, welke aan onderdanen past, zich aan Uwe Majesteit hebben aangesloten, toen zij den troon Harer Koninklijke voorvaderen besteeg, moeten zich ook met volkomen vertrouwen verlaten op hetgeen zij uit uw koninklijk patent van den 20sten dezer vernomen hebben, dat namelijk Uwe Majesteit, sedert lang met de hoop en de verwachtingen des volks bekend, het voornemen heeft opgevat, om niet alleen de door haren vader, zaliger gedachtenis, aangevangene administrative verbeteringen voort te zetten en te voltooijen, maar ook de door haren voorganger voorgenomene regeling der openbare aangelegenheden van den staat, ten einde te brengen. De onvergankelijke aanspraak op de erkentelijkheid des vaderlands, welke Uwe Majesteit zich daardoor zal verwerven, dat zij de regten des volks op de hechte grondslagen vestigt en de eendragt tusschen de beide hoofddeelen des lands door de regeling hunner onderlinge betrekkingen verzekert, is een waardig doelwit voor het streven van een edelaardig Koning. Om dat doelwit volkomen te bereiken, de eendragt in ons geliefd vaderland te grondvesten, en het volk die vrijheid en die regten te verzekeren, waarin een vrijzinnig, verlicht en zijnen Vorst getrouw volk zijn grootsten roem en den zekersten waarborg voor zijne toekomst ziet, daartoe schenke de Koning der Koningen Uwer Majesteit kracht en wijsheid!"

De Koning heeft deze aanspraak op de volgende wijze beantwoord:

»Ik dank u voor de deelneming, welke gij bij de groote ramp, die mij en het vaderland heeft getroffen, en die door niemand dieper dan door mij gevoeld kan worden, hebt uitgesproken. In mijn open brief heb ik reeds voor mijn volk verklaard, dat het mijn eerste en voornaamste streven zal zijn, het verheven voorbeeld van mijn veelgeliefden vader te volgen, en met name het werk der regeling van de openbare aangelegenheden van den staat te voltooijen, een werk, dat de afgestorvene, ook op aansporing van mijne zijde, juist van plan was ten uitvoer te brengen, toen hij op het siekbed werd geworpen. Ik heb zoo doende uitgesproken, wat ik, velerlei omstandigheden in aanmerking genomen, voor het oogenblik meende te kunnen en te moeten uitspreken, en even zoo zeker, als ik mijn koninklijk woord gestand wil doen, even zeker verlaat ik mij daarop, dat mijn

volk, met vertrouwen op zijnen vorst, het besluit zal afwachten, dat ik in deze gewigtige zaak zal nemen. Ik verzeker u, mijne heeren, en de stad Kopenhagen van mijne koninklijke liefde en toegenegenheid."

De in Kopenhagen verschijnende *Berlinger Zeitung* zegt, na mededeeling van het bovenstaande, dat de Koning besloten zou hebben, wegens de vele dringende staatsaangelegenheden voor het oogenblik geene adressen betreffende de troonsopvolging meer aan te nemen; dat blad deelt intusschen den inhoud van een adres mede, dat de vertegenwoordigers der burgerij voornemens waren geweest, aan den Koning aan te bieden, en waarbij verzocht werd, dat Z. M. eene vergadering van kundige, vaderlandslievende en vrijmoedige mannen, uit de verschillende klassen der inwoners van de onderscheiden deelen des lands verkozen, mogt bijeenroepen, ten einde te beraadslagen over een ontwerp eener vrije staatsregeling. Een soortgelijk adres hadden ook de te Kopenhagen aanwezige afgevaardigden der Stenden opgesteld.

De vertegenwoordigers der burgerij hadden nog dienzelfden dag eene vergadering op het raadhuis gehad, en aldaar aan eene talrijke menigte het besluit des Konings om geen adressen meer aan te nemen, bij monde van hunnen voorzitter, den heer *Hvidt*, medegedeeld. Deze was des namiddags door eene menigte van 4 à 5000 menschen van de beurs naar zijne woning begeleid geworden, alwaar hij in eene korte toespraak het gewigtige van het oogenblik schetste en met levendige toejuichingen begroet werd. Daarop had de menigte zich naar het plein voor het koninklijk slot begeven, en onder het aanheffen van allerlei kreten, waaronder ook die van: leve de vrijheid! leve de constitutie! het verlangen uitgedrukt om den Koning te zien, doch was, op aanmaning van een adjudant des Konings, allengs rustig uiteengegaan.

ENGELAND.

Londen, 29 *jan*. Sommige onzer bladen melden, dat de vrije Negers in Liberia aan de Afrikaansche kusten, welke nederzetting door het Noord Amerikaansch genootschap tot afschaffing der slavernij, waaraan het toebehoorde, aan zich zelve was overgelaten, zich geconstitueerd hebben, tot een geheel georganiseerd gemeenebest, met [illegible] eene staatsregeling van eenige ellen lang, waarin onder anderen de bepaling voorkomt, *dat geen blanke Keizer kan wezen*. Den 24sten augustus 1847 was de vlag der republiek voor het eerst uitgestoken geworden. Tot president was benoemd de gewezen gouverneur *J. J. Roberts*, tot vice-president *Natheniel B*[illegible] en tot regter *Samuel Benedict*.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 2 *febr*. Men leest het volgende in de *Amsterdamsche Courant*:

Eergisteren is door ons medegedeeld de petitie van de kamer van koophandel te Singapore, aan het Huis der Gemeenten, betrekkelijk zekere daarin vermelde belemmeringen, door de Nederlandsche overheden in den Indischen archipel aan den Engelschen handel in den weg gelegd. Een aantal stukken, tot staving van het in die petitie beweerde, is ons daarbij toegezonden, maar voor het oogenblik zij het voldoende te zeggen, dat zij het aangevoerde geenszins bewijzen.

Het is een ongunstig voorteeken voor de requestranten, dat zij zich genoodzaakt zien, hunne aanspraken tot herstel op het noodlottige traktaat van 1824 te gronden. Het door het Britsch gouvernement teruggeven van Java aan Nederland, had in 1814 plaats, onder den invloed van lord *Castelreaghe* bewogen zijnde door de toelagchingen en vleijerijen van de verbonden mogendheden, als wanneer die staatsman de regten van onafhankelijke natiën prijs gaf voor een koninklijk compliment en de meest belangrijke aangelegenheden van zijn eigen land, als een staatje van minderen [illegible], liet varen. Het traktaat van 1824 werd gesloten met het doel om een einde te maken aan de eindelooze twisten, tot welke de overeenkomst 1814 aanleiding gaf, maar, zoo behendig (wij bezigen een beleefd woord) wist de veteraan *Fagel* met de hem tegenovergestelde Engelsche diplomaten te spelen, dat de gouverneur-generaal van Neêrlands-Indiën zich, na verloop van weinige jaren, veroorloofde, den geest te schenden van het belangrijkst artikel er van, hetwelk nu echter bevonden werd, zoo oppervlakkig gesteld te zijn, dat alle aanzoeken tot herstel, van wege het Engelsch gouvernement gedaan, ligtelijk ontdoken werden. Lord *Palmerston* had alle reden, om dit zeer goed te weten, want zijne onbekwaamheid, om de bij Singapore belanghebbende, of op Java handelende Britsche kooplieden te dienen, is op zeker tijdstip op het punt geweest, van eene geheele vereeniging van Schotten tot een bondgenootschap met den heer *Urquhart* te doen overslaan.

Het is derhalve niet, dan met eene soort van heimelijk misnoegen, dat wij onze landgenooten zich op dat traktaat zien beroepen, en evenwel zoo woorden eenige meening in zich bevatten en staatsmannen eenige goede trouw bezaten, zou men zich thans op de bewoordingen van het traktaat moeten kunnen beroepen.

De requestranten klagen, dat verscheiden Britsche onderdanen, door de Nederlandsche overheden te Macassar belemmerd zijn geworden in hunnen handel op de havens van Celebes, die zich in het bezit der onafhankelijke rajahs bevinden, of nog onlangs bevonden. Tegen deze belemmering beroepen zij zich op het derde artikel van het traktaat van 1824. Dat artikel luidt aldus:

»De hooge contracterende partijen beloven, dat geen traktaat door een van haar, in het vervolg met eenig inlandsch rijk in de Indische zeeën te sluiten, eenig artikel bevatten zal, tot strekking hebbende, om, het zij uitdrukkelijk, hetzij door het daarstellen van ongelijke regten, den handel van de andere partij uit de havens van zulk een inlandsch rijk uit te sluiten, en dat, bijaldien er in eenig, aan eene der beide zijden, thans bestaand traktaat, eenig daartoe strekkend artikel opgenomen mogt zijn, zoodanig artikel, bij de sluiting van het tegenwoordig traktaat ingetrokken zal worden.

»De Malacca-eilanden, en bijzonder Amboina, Banda, Ternate en de onmiddellijke onderhoorigheden van deze zijn van de werking van de artikelen 1, 2, 3 en 4 uitgesloten, totdat het Nederlandsch gouvernement het gepast zal oordeelen, van het monopolie der specerijen af te zien; maar in gevalle genoemd gouvernement, alvorens dezen afstand van het monopolie [illegible] de onderdanen van eenige mogendheid, een anderen dan een inlandschen Aziatischen staat, vergunnen mogt handels-betrekkingen met genoemde eilanden te onderhouden, zoo zullen de onderdanen van Z. Britsche M. [illegible] strekt gelijken voet tot zulk eene betrekking [illegible] toegelaten."

De Specerij-eilanden en hunne onmiddellijke onderhoorigheden zijn uitdrukkelijk van de werking van het derde artikel uitgezonderd. Het was al een vrij zonderling denkbeeld, om de Nederlandsche kantoren en hunne onderhoorigheden vrij te stellen van de werking van een artikel, uitsluitend onafhankelijke inlandsche staten betreffende. Het onnoodig noemen van dit artikel moest verdacht zijn voorgekomen en had door de Britsche gevolmagtigden geweerd behooren te worden. Maar laat ons verder zien, of de havens van Celebes, bij eenige uitlegging, verstaan kunnen worden, als tot de bedoelde *onmiddellijke onderhoorigheden* te behooren. Gelukkig leveren de Nederlandsche gezanten *Falck* en *Fagel* die het traktaat gesloten hebben, ons zelve het bewijs, dat zij dit niet doen. Den 17den maart 1824, den eigen dag, waarop het traktaat te Londen werd gesloten, werden er tusschen de gevolmagtigden der beide natiën, ophelderende en aanvullende nota's gewisseld. Die van de Nederlandsche gezanten beschrijven de Specerij-eilanden en hunne onderhoorigheden als: *Tout cet archipel, qui a été fort justement decrit, comme compris entre Celebes, Timor & la Nouvelle Guinée.* (*Geheel die archipel, die zeer juist beschreven is geworden, als vervat tusschen Celebes, Timor en Nieuw Guinea.*)

Celebes behoort derhalve niet tot den Specerij-archipel; zijne inlandsche havens vallen onder de bepalingen van het derde artikel van het traktaat van 1824; en met te trachten, om den handel op Celebes te Macasser te concentreren, spelen de Nederlandsche overheden dubbel spel. Het openstellen van die eene haven, die zij het regt hadden gesloten te houden, indien zij dit begeerden, maken zij tot een voorwendsel tot sluiting van al de andere havens van het eiland, die zij niet geregtigd waren te sluiten. Onder dekmantel van uitbreiding aan onzen handel te geven, trachten zij den kring daarvan te bekrimpen.

Lord *Palmerston* is thans in de gelegenheid, om de misnoegden, die over zijne schijnbare onverschilligheid in de Javasche geschillen zoo ontevreden waren, te overtuigen, dat hij niets gedaan heeft, alleenlijk omdat hij niets konde doen. De woorden, ofschoon niet de geest van het artikel in het traktaat van 1824, waarover toen gehandeld werd, bonden hem de handen. In het tegenwoordige geval is het traktaat duidelijk en ondubbelzinnig in zijn voordeel, en hiervan dient hij gebruik te maken.

Tot zoo verre, voor zoo veel het groote punt van de Singapore petitie betreft; maar ook andere punten worden er in behandeld. De requestranten vragen minder omslagtige middelen van gemeenschap met het gouvernement in het moederland; om het aan den gouverneur der nederzettingen in de straten verleenen van magtiging tot het uitoefenen van een gelijk algemeen super-intendentschap over den handel in den Indischen archipel, als de gouverneur van Hong-Kong over den Britschen handel in de Chinesche zeeën uitoefent; en om het te zijner beschikking stellen van een Britsch oorlogschip.

Het eerste van deze drie verzoeken is zeer natuurlijk. Aan al degenen, die over de belemmeringen, welke zij in Celebes van den kant van de Nederlanders ontmoeten, geklaagd hebben, is door den gouverneur van de nederzettingen in de straten achtervolgend ten antwoord gegeven, dat hij het Britsch-Indische gouvernement moest raadplegen. Het Britsch-Indische gouvernement moet op zijne beurt den raad innemen van de overheden in Leadenhallstreet en deze moeten al weder te rade gaan met den raad van contrôle. Het zou niet gemakkelijk zijn, den tijd te berekenen, binnen welken het antwoord van den raad van contrôle zijnen terugweg door het Groote Huis in Leaden-Hallstreet, de gouvernements-bureaux te Calcutta en het bureau van den gouverneur der nederzettingen in de straten, zou weten te vinden, om alzoo tot de klagers te geraken. Daar nu de Kamer van Koophandel te Singapore enkel verzoekt, van dien geheelen kolonialen omloop ontheven en van het staan onder het Indisch bestuur, onder dat van het departement van binnenlandsche zaken overgebragt te worden, zoo is haar verzoek niet onredelijk. Met betrekking tot een super-intendent over den handel te Singapore, naar het voorbeeld van dien te Hong-Kong, zoo is het plan om de hoofdkantoren der consulaten van China en van Manilla, onder eenen enkelen kolonialen gouverneur te vereenigen, niet zoo gelukkig uitgevallen, om verdere uitbreiding aan de proef te doen geven. Voor zoo veel betreft het voortdurend doen post vatten van een kruiser aan het station van Singapore, indien er genoegzame voorzorg genomen wordt om te beletten, dat de kommanderende officier zich het uitoefenen van diplomatieke functiën aanmatige, zoo zou dit zijn nut kunnen hebben.

Maar al die ondergeschikte punten voor het oogenblik daarlatende, zoo behoort men niet den minsten tijd te verzuimen, om voor de Britsche kooplieden al die vrijheden te verdeenen, tot welke het in 1824 met het gouvernement der Nederlanden, ten opzigte van den Indischen archipel gesloten traktaat, hun het regt verleent.

— De misdaad van sequestratie bij artikel 341 van het Wetboek van Strafregt met straf bedreigd, welke hoogst zelden voorkomt, hield heden ons hof bezig. Volgens de beschuldiging had een zeker koopman *G.* . . een jonge knaap, die bij hem in dienst was, beschuldigd, (te regt of ten onregte) van diefstal, en desselfs ouders gedreigd, indien zij hem geene ƒ500 betaalden, de zaak aan het geregt te zullen aangeven. Hangende die transactie, behield hij den knaap als gijzelaar, doch de ouders een advokaat geraadpleegd hebbende, veranderden de zaak aanmerkelijk. De politie stelde den gevangene in vrijheid en de koopman werd ter plaatse gebragt, die alleen en uitsluitend [illegible] gevangenis is bestemd.

Het hof van Noord-Holland heeft de zaak uitgesteld tot den 28sten maart, uithoofde een medebeschuldigde niet ter teregtzitting was verschenen. Het hof heeft evenwel tegen den beklaagde een bevel tot gevangenneming uitgevaardigd, op requisitoir van

den procureur-generaal, en overwegen, dat zulks geschiedde uit vreeze van ontvlugting.

— Uit den staat van het aantal reizigers, benevens de opbrengst van den Rijn-spoorweg, blijkt, dat gedurende de afgeloopene maand januari, het geheele aantal reizigers heeft bedragen 19,569; als: Amsterdam 6670; Abcoude 924; Loenen 760; Nieuwersluis 247; Breukelen 622; Maarssen 485; Utrecht 5420; Driebergen 688; Maarsbergen 226; Veenendaal 457; Ede 512; Wolfhezen 58; Arnhem 2500. — De opbrengst is geweest: van reizigers ƒ 24,456.95; van goederen ƒ 14,751.25½; te zamen ƒ 39,208.20½.

's Gravenhage, *2 febr.* De Hooge Raad heeft heden uitspraak gedaan op de voorziening in cassatie ingesteld door den procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, tegen een arrest van dat hof in de zaak van den directeur en uitgever van het weekblad *Asmodée*, bij welk arrest de beklaagde in hooger beroep was ontslagen van alle regtsvervolging. De Raad heeft geoordeeld, dat, wat betreft het eerste middel van cassatie, waarbij schennis van vormen was beweerd, hetzelve onaannemelijk is, vermits bij het arrest, te dien opzigte, aan de voorschriften der wet is voldaan; en, wat het tweede cassatie-middel aangaat, schending der wet van 1 junij 1830, dat, eenmaal door den regter feitelijk beslist en uitgemaakt zijnde, dat het bedoelde weekblad-artikel, niet bevat het boosaardig en openbaar smaden van den persoon des Konings, die feitelijke beslissing geen punt van nader onderzoek in cassatie kan uitmaken, zoodat ook het tweede aangevoerde middel niet aannemelijk is. De raad heeft mitsdien het ingestelde beroep in cassatie *verworpen*.

Dordrecht, *2 febr.* Gisteren morgen werd alhier een opziekend persoon het slagtoffer van den wrakken staat van het ijs der rivier. Omtrent half elf ure reden twee buitenlieden op schaatsen de rivier af onder den Zwijndrechtschen wal. Tot tegenover den daar staanden molen *de Grienduit* voortgereden, stortte een der twee door het ijs, en was reeds gezonken en onder het ijs weggedreven, toen, hoe spoedig ook, van verschillende kanten reddingsmiddelen werden aangebragt. De reisgenoot van den verongelukte is door eene snelle wending gelukkig aan het ook hem dreigende gevaar ontkomen.

Harlingen, *30 jan.* Onder de liefhebberij-stukjes van den echten Frieschen schaatsenrijder behoort het bezoeken der 11 Friesche steden. Doch schoon velen dit kunststuk telken winter beproeven, weinigen gelukt het, het ten einde te brengen. Zoo hebben wij dezen winter nog slechts van één paar personen uit Huizum vernomen, die dit stuk volbragt hebben. Gisteren echter is hetzelfde togt gedaan door vier ingezetenen dezer stad, die des morgens ten 5 ure vertrokken en des avonds ten 8½ ure teruggekeerd waren, nu al de elf steden een gedachtenis-teeken van hun bezoek medebrengende.

Arnhem, *4 febr.* Daar er in de *Haarlemsche Courant* van tijd tot tijd een uittreksel gegeven wordt van het behandelde in de Parijsche *Académie des Sciences*, en menigeen daardoor een oppervlakkig denkbeeld verkrijgt van de vorderingen in de natuur-wetenschappen, — zoo kwam het ons niet ondoelmatig voor de redactie van dit dagblad uit te noodigen tot de bekendmaking van het navolgende, ten bewijze, dat men ook hier de Natuurkunde in hare vorderingen volgt.

In gemelde courant van 3 februari jl. werdt gewag gemaakt van eene mededeeling van genoemde geleerde vergadering, in hare zitting van 7 januari, gedaan door den heer MATHIEU, hoogleeraar in de scheikunde te Marseille, omtrent de bereiding van papier, dat in hooge mate electrisch is en hetwelk dat van professor SCHÖNBEIN, waarvan de vervaardiging geheim gehouden is, zeer goed kan vervangen. Ofschoon wij, in geenen deele willen afdingen van de wetenschappelijke eigenschappen des papiers van MATHIEU, nemen wij de vrijheid den belanghebbenden te herinneren aan het 1ste No. 1ste jaargang, van het Tijdschrift *Natuurkunde* door ons bezorgd, waarin door den heer VAN ANTEN, scheikundige, alhier, wordt medegedeeld: dat *gewoon Chineesch vloeipapier*, zoodanig als dit in de kisten met Chinesche thee voorkomt, door sterk zwavelzuur en salpeterzuur electrisch wordt, en eene gelijke behandeling op ons vervaardigd papier, als het niet van vooraf gelijmde is, verkrijgbaar papier van SCHÖNBEIN.

Allen, die belang stellen in de vorderingen der Natuurkunde, kunnen zich van de waarheid hiervan, door eigene proefnemingen, en daarenboven door een, daartoe vervaardigd toestel, bij genoemden heer in nader overtuigen. Ons Tijdschrift zal, hopen wij, in de volgende maand, de vergelijkende onderzoekingen mededeelen, door Z. Ed. over dit onderwerp in het werk gesteld, eene opmerking, zoo als door hem t. a. p. is bekend gemaakt, heeft hem uitgelokt, om zijne proefnemingen, waartoe hem het gewone machinale en het SCHÖNBEINSCHE papier aanleiding gegeven hadden, — ook tot het Chineesche papier, zonder voorafgaande toebereiding, uit te strekken.

De Redactie van het Tijdschrift: Natuurkunde. Uitgegeven van wege het Natuurkundig Genootschap: Tot Nut en Vergenoegen, te Arnhem.

(*Men wordt verzocht het bovenstaande over te nemen.*)

Advertentiën.

Op den 2den Februarij 1848, overleed te ARNHEM, in den jeugdigen leeftijd van zes weken, *FREDERIK BROUWER*.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Maandag den 7den Februarij 1848, des voormiddags om 11 ure, ten Huize van den Kastelein *J. B. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat, te *Arnhem*, publiek verkoopen:

Eene aanzienlijke partij zware EIKEN- BEUKEN- en andere BOOMEN zoodanig als dezelve op het Landgoed *Fontanis* in perceelen staan uitgebaakt, waarvan aanwijzing zal gedaan worden door den Tuinman op *Fontanus*.

Voorts *twee* perceelen zware PEPPELEN, en *zes* perceelen SCHOTWILLIGE-BOOMEN bijzonder geschikt voor Klompenmakers, staande in het Weiland aan de *Vosdijk*, waarvan aanwijzing zal geschieden door *J. D. BERKSEN*, op de *Rommelwij*.

Houtverkooping,

op Donderdag den 10den Februarij, des morgens om 10 uur, aan het Logement te *Rozendaal*:

60 Perceelen DENNEN BOOMEN, op den *Imbosch*.

7 Perceelen TABAKSHOUT, bij den Korenmolen te *Rozendaal*.

3 Perceelen BERKEN- SNOEIHOUT, in de *Pinkenberg*.

[illegible] BEUKEN-SNOEIHOUT, op het *Langerwater*.

Aanwijzing door den Boschbaas *E. MOLL* alhier.

† † †
 † †
 †

Men is voornemens op Maandag den 14den Februarij 1848, des voormiddags precies ten 10 ure, ten Huize van *J. P. BEGRUSSEN*, Kastelein aan de Steenstraat, onder *Arnhem*, in het openbaar te verkoopen:

22 perceelen zware DENNENBOOMEN.

20 perceelen gehakte DENNEN, SPARREN, REKKEN en HANKEN.

4 perceelen gehakte EIKEN en BEUKEN.

4 perceelen IJPENSNOEIHOUT.

3 perceelen buitengewone zware EIKENBOOMEN geschikt voor MOLENASSEN, STENDEN, OLIEBANKEN enz.; deze Boomen hebben eenen omtrek van 2 El 7 Palm tot 3 El 6 Palm en eene lengte van 9 tot 20 El onder de Kroon.

Alles staande en gelegen op het Landgoed *Klarenbeek*.

De aanwijzing zal van wege den Rentmeester van *Klarenbeek* gedaan worden.

TE HUUR TE ARNHEM MET 1° MEI:

Een voor eenige jaren geheel nieuw gebouwd en gemakkelijk ingerigt HEERENHUIS, bestaande uit *tien* geplafonneerde, meest behangen en met STOOKPLAATSEN voorziene KAMERS, *twee* KEUKENS, MEIDENKAMER, ruime ZOLDERS en KELDER, WEL- en REGENWATERSPOMPEN, alsmede STALLING voor 3 paarden, KOETSHUIS met KNECHTSWONING, mitsgaders een grooten TUIN met TUINKAMER; thans bewoond door den Hoog Edel Gestrengen Heer den Generaal *DE HART*.

Te bevragen bij den Heer *J. W. KETELAAR*, Wijnkooper te *Arnhem*.

† † †
 † †

DE DIRECTIE DER LOTERIJ TEN BEHOEVE DER ARMEN, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat de TENTOONSTELLING DER VOORWERPEN bepaald is op Woensdag en Donderdag den 9den en 10den Februarij à 10 cents entrée, des morgens van 12 tot 4, des avonds van 6 tot 9 uur, op de Zaal van de Arnhemsche Afdeeling der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, daartoe goedgunstig afgestaan. Alwaar ook op Dingsdag den 15den Februarij het uitreiken der Prijzen op vertoon der kaartjes met de naam der eigenaars voorzien, volgens alphabetische orde zal plaats hebben van 10 tot 3 uur. Dankbaar voor de welwillende medewerking tot nu toe ondervonden, neemt de Directie de vrijheid zich aan te bevelen, daar nog tot den 5den dezer gelegenheid blijft, om voorwerpen in te zenden.

† † †
 † †
 †

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, van den 2den Februari 1848, is *THEODORUS ROELOFS*, Winkelier, wonende te *Arnhem*, verklaard te zijn in staat van FAILLISSEMENT, en zijn bij datzelfde Vonnis benoemd, tot Regter-Commissaris, de Edel Achtbare Heer Mr. *P. J. EVEKINK BUSGERS*, en tot Curator, Mr. *JACOB URSEL DE KEMPENAER*, Advokaat, wonende te *Arnhem*, met bepaling dat dit Faillissement is aangevangen op den eersten Februari 1848.

Voor Uittreksel:
J. U. DE KEMPENAER,
Curator.

† † †
 † †
 †

HOLLOWAY'S PILLEN en ZALF, *eene buitengewone genezing* — *EDUARD WHITTE*, woonachtig Clement lane, Strand No. 45, was een patiënt in het Kings-College Hospitaal te *Londen*, hebbende een wond van 9 duim lang in de dij. Hij kon noch zijne knie buigen noch zijn voet op den grond zetten. Hij bleef in het Hospitaal 5 maanden te bed, toen hem werd aangezegd: »dat men niets meer voor hem kon doen." Toen hij daarop te huis gebragt was, begon hij de genoemde middelen te gebruiken, thans is hij tot verwondering van ieder volkomen genezen, en kan zoo goed loopen als iedereen.

Zijn op *franco-aanvrage*, à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; den Heer *D. WILMERINK*, te *Doesborgh*, of aan het Hoofddepôt bij den Heer *F. E. VAN SANTEN KOLFF*, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

30 Januari 1848. 30 Januari 1848.

G. VAN ELDIK THIEME, te *Arnhem* geeft uit:

FREDERIK HENDRIK, *voor twee eeuwen bevestiger van Neêrlands Staat*, voor *R. H. GRAADT JONCKERS*, Predikant te *Huissen*. Opgedragen aan Z. M. den Koning. Prijs . . . . ƒ 1,25.

De Inteekening staat nog open.

GODSDIENSTIGE TRAKTAATJES *voor Jongelieden van beider kunne, uit den beschaafden stand.* Door eene Vereeniging van Predikanten. Er verschijnt wekelijks een No., van 8 paginas, tegen den prijs van ƒ 2,60 per jaar.

Naamlijst der Wel Eerw. Heeren Medearbeiders:

J. H. CARPENTIER ALTING, te *Purmerland*.
A. BIBEN, te *Edam*.
L. J. W. TEN HOKKEL, te *Noordscharwoude*.
G. G. VAN DEN BROECK, te *Leijerdorp*.
J. H. DUMANS, te *Zierikzee*.
J. G. VAN GRIETHUIJZEN, te *Zutphen*.
H. VAN HEIJNINGEN, te *Meppel*.
C. H. VAN HERWERDEN, te *Groningen*.
F. J. J. A. JUNIUS, te *Tiel*.
J. F. C. KRONENBERG, te *Arnhem*.
E. J. DIEST LORGION, te *Groningen*.
A. C. DE MEIJIER, te *Arnhem*.
W. F. MEUTEL, te *Borselen*.
R. C. H. RÖMER, te *Delft* en *Emmerik*.
C. P. L. RUTGERS, te *Groningen*.
W. H. HAVERKORN VAN RIJSEWIJK, te *Tiel*.
H. W. J. SANNES, te *Arnhem*.
L. SCHURKING, te *Groningen*.
J. STEENMEIJER, te *Arnhem*.
A. C. VAN ELDIK THIEME, te *Groningen*.
H. J. VEERWIJK, te *Arnhem*.

DE TIJD. 1848!

Dit fraaie en goedkoope plaatwerk geeft jaarlijks 48 aflevering met 24 of 25 *Steendrukplaten* of *Portretten* die allen betrekking hebben op het merkwaardigste nieuws van den dag. **De Tijd** geeft ook verhalen; reisbeschrijvingen; humoristische opstellen; levensschetsen van beroemde mannen en vrouwen van onzen tijd; beoordeelingen en verslagen van nieuw uitgekomen boeken, mededeelingen en beschrijvingen van belangrijke gebeurtenissen van den dag; kleine uitgelezen anecdoten; **Kunst**, en anden nieuws; advertentiën van allerlei aard; enz. enz. enz. De voornaamste schrijvers van ons land werken mede aan **De Tijd**. **De Tijd** circuleert thans onder misschien meer dan 90,000 à 100,000 lezers. Ongeveer om de 14 dagen ontvangt men eene royale, keurig gedrukte aflevering met nieuwe, aangename *lectuur* en eene fraaije *plaat* of welgelijkend *portret*. **De Tijd** gaat alles met den tijd mede. Alle solide Boekhandelaren en Postdirecteuren des Rijks leveren **De Tijd**.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 4 Febr. 1 El 6 Palm 0 Duim; gew. 89 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.